

PROGRAM*

MY A ONI

č. 200 13:00—14:45

Panelová diskuse

My a oni: Vztahy mezi kulturami z mezioborové perspektivy

Moderátor: **PhDr. Petr Hlaváček, Ph.D.**

Hosté: **doc. PhDr. MUDr. Mgr. Radvan Bahbouh, Ph.D.; doc. PhDr. Ing. Ondřej Císař, Ph.D.; doc. Markéta Křížová, Ph.D., prof. PhDr. Miroslav Petříček, Dr., CSc.; Mgr. Jan Sládek**

Je naše společnost schopna porozumět jiným vzdáleným civilizacím? Mají tyto původní kulturní okruhy šanci přežít v zápase s nastupující globální civilizací? Přejeme si vůbec transkulturní vztahy rozšiřovat, nebo jsme vůči těmto procesům lhostejní? O popularizaci tohoto tématu se zasloužil především Samuel Huntington svou slavnou knihou *Střet civilizací*. Cílem panelové diskuse je nabídnout rozsáhlejší paletu možných pohledů na problém mezikulturních vztahů: jako hosté diskuse jsou pozváni zástupci historických, sociologických, politologických, psychologických a filozofických disciplín.

VIDÍ VĚCI JINAK

č. 200 15:00—16:15

Mgr. Jan Bičovský, Ph.D.

Etymologie a rekonstrukce prajazyka

Etymologie se vyvinula z přirozené potřeby stanovovat „pravý“, tedy původní význam slov. To vedlo v předvědecké fázi k půvabným, avšak nepřesvědčivým výkladům. V přednášce se budeme zabývat otázkou, zda a do jaké míry lze etymologickým slovníkům věřit, a pokusíme se nastínit, nakolik je možné takové etymologie potvrdit či vyvrátit. Nabídneme vzhled do procesu jazykové rekonstrukce a zaměříme se na nejstarší stav, jaký lze vůbec zrekonstruovat, a co vše z těchto informací můžeme vytěžít pro poznání současného jazyka.

č. 200 16:30—17:45

PhDr. Michal Pullmann, Ph.D.

Normalizační ideologie: Mezi rituální a pragmatickou praxí

Ideologii a její praxi v normalizačním období Československa budeme analyzovat nejen jako soubor doktrinárních principů, ale zaměříme se také na způsoby a hloubku osvojení či odmítnutí ideologie ve společnosti a její kreativní proměnu včetně produktivních funkcí. Pokusíme se interpretovat úpadek a zhroucení režimu právě jako rozpad těch produktivních funkcí, které normalizační ideologie do té doby úspěšně plnila.

č. 200 18:00—19:15

PhDr. Mgr. Jan Červenka, Ph.D.

Vliv postojů k romštině na její šíření do nových domén

Dříve jsme vstupování romštiny do nových oblastí sledovali spíše z jazykově-materiálního hlediska, jako je připravenost struktury romštiny na tvorbu nových funkčních stylů, vzájemná srozumitelnost dialektů, možnosti její jazykové či pravopisné standardizace. Tentokrát bychom se rádi zaměřili na postoje k romštině ze strany skupin vevnitř i vně komunity mluvčích tohoto jazyka.

č. 200 19:30—20:45

doc. PhDr. Petr Čermák, Ph.D.

Španělština: Její proměny a rozmanitost

Na začátku 21. století se může zdát, že o jazycích nemůžeme říci nic nového, že už je vše známo. Na příkladu španělštiny lze doložit, že tomu tak není. V přednášce se pokusíme ukázat, jak se dnes španělština zkoumá nejen v historické, ale také v současné perspektivě, a to i posluchačům neznalým tohoto jazyka. Budeme se zabývat výzkumem různých variant dnešní španělštiny – regionálních i sociálních – a ukážeme, jak užitečný může být přístup z pohledu jiného jazyka, v našem případě z češtiny.

MLADÁ VĚDA

č. 300 15:00—16:15

Mgr. Petr Švarný

Logika, čas a otázky o světě

Logika může sloužit jako nástroj pro vylepšení lidské schopnosti poznávat svět. K potvrzení tohoto názoru využijeme zejména problematiku formalizace času, tj. snah o co nejlepší uchopení toho, co čas je, co pro nás znamená a co z našich jednotlivých představ o něm následně plyne. Přestože tématem jsou složité formální nástroje, jejich prezentaci se pokusíme uzpůsobit tak, aby si bohatě poučili z přednášky odnesli i posluchači, kteří zatím nebyli v tomto oboru aktivní.

č. 300 16:30—17:45

Mgr. Ondřej Žíla

Poválečná Bosna a Hercegovina: Země v začarovaném kruhu

Daytonské mírové dohody v roce 1995 ukončily vleklý občanský konflikt. V přednášce shrneme následný politický a společenský vývoj Bosny a Hercegoviny a rozebereme důvody, proč společnost v této zemi zůstává i nadále etnicky parcelovaná, a nastíníme obtíže, které z této rozdělenosti vyplývají. Primárně se v této souvislosti zaměříme na zhodnocení následků nucených migrací a úspěšnosti repatriace utečenců.

č. 300 18:00—19:15

Mgr. Jakub Stejskal

„Osvícení“: Intervence jako umělecké dílo

Intervenovat znamená zasahovat, vstupovat z vnějšku do situace s cílem znatelně ji přeměnit (viz např. vojenské intervence). Tento termín se v souvislosti se současnou výtvarnou produkcí používá velmi často. Chápání umělecké činnosti jako intervence je symptomem obecnějšího posunu ve vnímání výtvarného umění jako tvorby uměleckých děl v jednom médiu (malba, socha, fotografie atd.) k chápání vizuálního umění jako specifického konfigurování významů s pomocí vizuálních médií. V přednášce se pokusíme vysvětlit teoretické pochody, které tvoří pozadí tohoto posunu, a jejich důsledky v chápání umění jako intervence; jako příklad uijeme jednu nedávnou intervenci do veřejného prostoru, akci „Osvícení“.

č. 300 19:30—20:45

Mgr. Iva Zvěřinová

Komunikace o otázkách životního prostředí v České republice

Jak se o aktuálních otázkách spojených s problematikou životního prostředí komunikuje v českém prostředí? Jaký je vztah české veřejnosti k těmto otázkám a k jejich řešení? Od 70. let minulého století probouzí tato oblast stále intenzivnější výzkumný zájem sociologů o vztah společnosti k tomuto tématu. V přednášce se pokusíme prozkoumat možnosti odezvy na problematiku životního prostředí a soudobých evropských společností, zejména té české.

HRAVÁ VĚDA

- č. 405 15:00—16:45 *
Mgr. Jan Baťa, Ph.D., doc. PhDr. Petr Daněk, Ph.D., Mgr. Vít Zdrálek
S Platónem až na Mys Dobré naděje
První část workshopu nabídne rozhovor mezi příslušníkem nastupující generace českých muzikologů (Jan Baťa) a generace na vrcholu tvůrčích a intelektuálních sil (Petr Daněk). Hosté se zaměří na minulost, přítomnost a budoucnost hudební vědy a spolu s účastníky budou přemítat o místě muzikologie v dnešním vzdělávání a společnosti vůbec. Jak to vypadá, když český student přijede provádět hudebně-etnografický výzkum do jihoafrického townshipu, se účastníci dozvědí ve druhé části workshopu. Kdo jsou potenciální informátoři a kde je najít? Jak se takový etnografický rozhovor provádí a co všechno se z něj můžeme (o sobě) dozvědět? Součástí workshopu budou audio a video ukázky a prezentace fotografií. Rezervace míst doporučena.
- Týmová studovna KJP 17:00—18:45 *
Mgr. Lucie Chlumská, PhDr. Olga Richterová
Co všechno nám může říct korpus
K čemu všemu může být jazykový korpus užitečný? Jaké korpusy a korpusové nástroje jsou volně k dispozici? Jak využívat všechny funkce, které korpusový prohlížeč nabízí? Co se v korpusech chystá nového? V korpusovém workshopu vás seznámíme s novým rozhraním NoSketch Engine a několika jeho užitečnými funkcemi, naučíme vás jednoduše vyhledávat kolokace a srovnávat jazykové varianty. Široké možnosti korpusového výzkumu představíme na příkladu krátké studie o kompozitích typu „šeršikající“. Workshop je určen jak uživatelům s korpusem již obeznámeným, tak úplným začátečníkům v jeho používání. Rezervace míst doporučena.
- Týmová studovna KJP 19:00—20:45 *
Mgr. Josef Šlerka
Digital humanities: Praktické využití volně dostupných nástrojů pro text a data mining
Díky neustále pokračující digitalizaci textů a demokratizaci technologií můžeme poměrně snadno využívat jednoduché statistické postupy k prozkoumání malých i velkých textových korpusů. Na příkladu analýzy dvou prezidentských projevů si ukážeme výhody a meze těchto postupů. Rezervace míst doporučena.
- č. 16 16:30—17:30 *
doc. Mgr. Radek Skarnitzl, Ph.D.
Exkurze za tajemstvím hlasu
Během exkurze do prostor Fonetického ústavu představíme v jeho jednotlivých částech základní pohledy na zkoumání řeči. Po prohlédnutí nahrávacího studia a režijní místnosti účastníci seznámíme s metodou zkoumání artikulace jazykem a s různými způsoby analýzy akustického signálu a manipulace s ním. Účastníci si vyzkouší, co všechno můžeme z hlasového projevu o mluvčím zjistit, a pokusí se odhalit zločince, který maskuje svůj hlas v anonymním telefonátu. Rezervace míst doporučena.

PODPORUJEME VĚDU

- Týmová studovna KJP 15:00—16:15 *
Radka Syrová, DiS., BBus
Kniha není jen z papíru
120 000 licencovaných elektronických knih, desetina celého fakultního fondu a téměř polovina kapacity Knihovny Jana Palacha – to vše je dostupné on-line. Postrádáte komfort při čtení na monitoru počítače? Vyzkoušejte na vlastní oči elektronický inkoust čteček, které společně s tablety půjčujeme v našich knihovnách. Na prakticky zaměřeném semináři vás seznámíme s nabídkou e-knih a umožníme vám vyzkoušet si jejich vyhledávání i stahování pro off-line čtení na čtečkách. Nakoupené a předplacené e-knihy naleznete v on-line katalogu, celouniverzitní nabídkou e-knih i s těmi volně dostupnými na Portálu e-knih UK. Rezervace míst doporučena.
- č. 104 15:00—16:15 *
Ing. Martin Souček, Ph.D.
Jak se hodnotí vědecké výstupy?
Odborné publikace představují základ vědecké komunikace. Pro úspěšné fungování v rámci vědecké komunity je velmi důležité pochopit princip jejich dalšího zpracování v citačních rejstřících (Scopus či Web of Science) a následné zařazení do informačních systémů, které slouží pro evidenci a hodnocení vědeckých výsledků (např. Rejstřík informací o výsledcích RIV). V přednášce se pokusíme objasnit základní principy měření a bibliometrického zpracování výsledků vědy a výzkumu; ukážeme rovněž možné přístupy k evaluaci vědy.
- č. 104 16:30—17:45 *
Bc. Kateřina Mitasová
Možnost výjezdů za vědou do zahraničí
Vědecké pobyty studentů i akademických pracovníků jsou Filozofickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze jednoznačně podporovány a patří mezi její priority. Zahraniční spolupráci lze využít ke krátkodobým i dlouhodobým vědeckým pobytům, které se uskutečňují jak na základě dlouhodobé spolupráce se zahraničními partnery a institucemi, tak na základě mimořádných nabídek, které nejsou vázány smluvními vztahy.
- č. 104 18:00—19:15 *
Bc. Petr Hájek
Jak financovat vědecký projekt?
V příspěvku posluchače seznámíme se základními možnostmi čerpání finančních prostředků na vědeckou činnost nejen na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze, ale na vysokých školách v ČR obecně.

DOPROVODNÉ AKCE

1. patro 13:00—19:00 *
Prodejní a výstavní stánek Vydavatelství FF UK
- Foyer FF UK 18:00 *
Výstava Jazyk, písmo, interpretace (17. 4.—17. 5. 2013)
Slavnostní zahájení výstavy
Podobně jako ruka je také jazyk „nástrojem nástrojů“, tím spíše, že neslouží pouze k dosahování předem daných cílů, ale vytváří navíc cíle nové, bez jazyka nemyslitelné. Výstava se cíleně dívá na jazyk z mnoha odlišných úhlů: od jeho určující role v sebe-vymezení člověka jako rozumné bytosti přes pojetí jazyka jako nástroje komunikace a jeho zkoumání jako historického či sociálního fenoménu až po problémy živých jazyků a metod jejich odborné, systematické reflexe. Na koncepci panelu se takto ve spolupráci s Ústavem filosofie a religionistiky podílely katedry filologické, lingvistické a historické.
- č. 429 21:00—22:00 *
doc. PhDr. Mgr. Ivan Klimeš
Vizionáři, vědci a vynálezci: Věda a fikce. Obraz vědecké práce v českém hraném filmu
Postavy vědců, námět vědeckého úkolu a svět vědeckého prostředí vůbec tematizoval český film velmi často již od počátku 20. století. Krácel tak ve stopách literatury, ale profitoval navíc z možnosti říši vědy nejen popsat, ale také ukázat. To výrazně ovlivnilo výběr vědních oborů, které se, obrazně řečeno, dostaly před kameru. Přednost měly obory s vizuálně atraktivními atributy, jakými jsou laboratoře, zkumavky, klece s pokusnými zvířaty či tajuplné stroje, které umíjí ovládat jen experti. Připomeňme si svět vědy ve fikčním filmu komentovanou sérií ukázek.

*den vědy (17. 4. 2013)